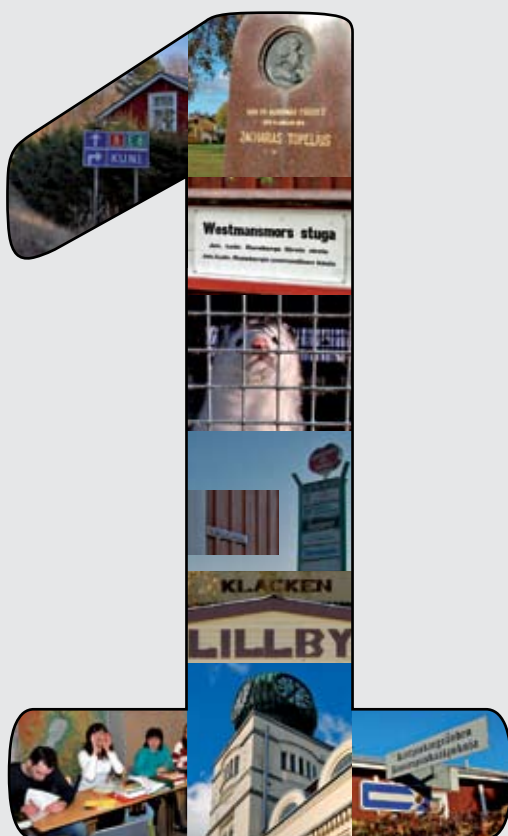

Författarnas Österbotten

Platser, miljöer och fenomen
ur den svenskösterbottniska litteraturen

2 3 4 5

Anita Wikman...

...debuterade år 1974 med diktsamlingen *De blå bergen*. Diktsamlingarna har under årens lopp blivit fler, men Wikman har även gjort sig känd som prosaist. I sina dikter belyser hon orättvisa, nödvändigheten av politiskt uppvaknande, kvinnoförtryck och kvinnors solidaritet. Prosatrilogin *Kråkvals*, *Kråkögat* och *Vingklippt* utspelar sig i Nykarleby.

Fram till år 1980 arbetade hon inom åldringsvården, numera är hon författare på heltid. År 2007 utkom hon med diktsamlingen *Råk*. *En berättelse om sorg*.

Anita Wikman är född år 1938 i Nykarleby. Hon bor i Munsala i Nykarleby.

(Källa: Tomas Mikael Bäck, Skulle det bli BRÖSTTONER? Svensk-österbottenska författarporträtt, 2007, samt Nykarleby stads-

Emigrationen...

...har av flera orsaker varit ett allmänt fenomen i Österbotten. Ekonomin, möjligheterna till utkomst, har självfallet varit en viktig drivkraft, när människorna har bestämt sig för att söka sig ut i världen. Men man kan söka också andra förklaringar:

Näsborrarna vidgades på Simon Broända:

– Ser du, gosse, här börjar Österbotten, österbottensk vår.

Åt Lapposidan anades en skogsrand långt borta. I söder var slätten utan gräns.

– Ser du, fortsatte Simon, varje människa vill gärna röra på sig inom sin världs givna gräns. Österbottningen ser ingen gräns kring sina storslätter, och därför bor i hans själ en evig längtan. Kosacken känner detsamma på slätten, engelsmannen vid oceanen, araben i öknen. Bort längtar de, långt ut i en gåtfull värld, och ingenstans får de ro. Vid den här årstiden, då snön smälter och vattnen brusar i älvarna, brukade österbottningen förr plocka ihop sina verktyg och ta kurs på Kronstadt, Helsingfors eller Amerika. (J.J. Huldén: Österbottensk lustresa, 1941)

Enbart år 1870–1914 packade drygt 58 000 svenskösterbottningar sina väskor och emigrerade. Många valde att slå sig ner i Nordamerika. Det var också rätt vanligt att man återvände hem efter några år i "Amerika". Många återflyttare hämtade med sig inte enbart nya idéer utan också kapital att förverkliga idéerna med. På den vägen har t.ex. pälsdjursnäringen och växthusodlingen etablerats i Österbotten.

(Källa: Svenska Österbottens historia del III s. 467, 1980, samt Österbottens förbund)

Hundratusen andra som flyttat från en kust till någon annan

Bild: Österbottens traditionsarkiv, OTA 138. Bild ur Ida Ruths (f. 1892) kvarlåtenskap

*Väldig vänder Bottenviken
sina dyningar mot färjan, och på däck
sitter Sonja, som en spegelbild
av hundratusen andra, som har flyttat
från en kust till någon annan.*

Anita Wikman: Sången om Taimi och Sonja.
Diktberättelse (1984)